

С.С. Ткачова, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

О.Є. Чатченко, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА ЯК МОТИВАЦІЯ ДО СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ

Студентоцентрованому навчання присвячена велика кількість науково-методичних публікацій вітчизняних і закордонних авторів. Аналіз численних публікацій дозволив зробити висновок про недостатність відображення місця та ролі практичної складової у концепції студентоцентрованого навчання. Досвід підготовки менеджерів для сфер ресторанного бізнесу та торгівлі у ХДУХТ свідчить про те, що саме практична складова є мотиватором для навчання та базою для формування необхідних компетентностей.

Результати дослідження загальних компетентностей випускників університетів у межах проекту «Тюнінг» є підтвердженням зробленого висновку. Так, із 30 визначених важливих компетентностей 5200 випускників університетів, близько 1000 викладачів, 950 роботодавців обирали по 20 найважливіших. Порівняльний аналіз відповідей різних категорій респондентів показав, що спостерігалась близькість оцінок випускників і роботодавців. Урахування близькості оцінок за певними компетентностями, об'єднання їх у групи, дозволило сформувати зведений рейтинг, в якому в порядку спадання важливості було визначено наступні групи компетентностей: 1. Здатність до аналізу і синтезу. Здатність до навчання. Розв'язання проблем. 2. Здатність застосовувати знання на практиці. 3. Здатність пристосовуватись до нових ситуацій. Турбота про якість. 4. Навички управління інформацією. Здатність працювати самостійно. 5. Робота в групі. 6. Здатність до організації і планування.

Підготовка бакалаврів і магістрів за спеціальністю «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» у ХДУХТ здійснюється з урахуванням визначених компетентностей успішного фахівця майбутнього.

За результатами проведеного опитування студентів та випускників спеціальності «Менеджмент» ХДУХТ, співпраця з бізнесом в межах вивчення професійно-орієнтованих дисциплін з менеджменту позитивно впливає на зацікавленість і результативність навчання, успішність працевлаштування та кар'єрне зростання. Найпопулярнішими серед студентів-менеджерів ХДУХТ є такі форми

співпраці з бізнесом, як: навчальні екскурсії на підприємства, відвідування професійних виставкових заходів, участь в ярмарках вакансій, участь у проєктах оцінки якості обслуговування споживачів підприємств торгівлі та ресторанного бізнесу, проведення круглих столів з менеджерами найкращих підприємств ресторанного та торговельного бізнесу, організація онлайн-спілкування з менеджерами міжнародних компаній сфери гостинності Туреччини, ОАЕ, Польщі, Німеччини, США, участь у спільних з викладачами наукових проєктах, проходження різних видів практик у найкращих підприємствах міста та області, міжнародні стажування. Вказані форми співпраці є конкурентними перевагами спеціальності «Менеджмент» під час проведення профорієнтаційної роботи.

Під час навчання менеджерів значна увага приділяється використанню зручних форм та методів надання освітніх послуг, інтерактивності, мобільності та наставництву. Викладачами кафедри менеджменту організацій, з урахуванням вимог сучасної практики та побажань студентів, розроблено тренінги та методичні рекомендації для самостійної та індивідуальної роботи студентів з низки професійно-орієнтованих дисциплін. У методичних розробках студентам пропонується виконання завдань за відеоматеріалами популярних телепроєктів «Ревізор. Магази́ни», «Ревізор з М. Тищенко», «Найкращий ресторан з Р. Сенічкіним», аналіз досвіду роботи успішних закордонних та вітчизняних компаній за матеріалами сайтів, бізнес-сторінок у соціальних мережах; знайомство з кейсами успішних бізнесменів під час перегляду проєктів на кращих Youtube-каналах про український бізнес, таких як: канал Big Money Євгена Черняка (43 млн переглядів), канал «Зеінтерв'юер» (28 млн переглядів), канал А. Федоріва (18 млн переглядів); знайомство з учасниками та результатами національних премій у різних галузях сфери гостинності та торгівлі; знайомство з компаніями-учасниками фестивалів, професійних виставкових заходів тощо; перегляд майстер-класів, виступів успішних бізнесменів під час круглих столів і конференцій, участь у бізнес-тренінгах і вебінарах в онлайн-режимі; використання відеоматеріалів (віртуальних турів) з організації операційної діяльності передових компаній тощо. На науково-методичних конференціях ХДУХТ 2013–2019 рр. презентувались результати впровадження ефективних форм практичної підготовки менеджерів. Отже, значущість практичної складової у концепції студентоцентрованого навчання є підставою для реалізації нових форм ефективної взаємодії випускової кафедри з менеджментом підприємств ресторанного бізнесу та торгівлі.